



# Nizanje svinčenih besed

**Sandra Krkoč**

**Ljubljana** – Danes bodo v Galeriji Kresija odprli prvi *Festival črk*, ki poskuša obuditi ter obiskovalcem približati zdaj že zastarele tehnike visokega tiska. Tako kvantitativno kot po kakovosti ambiciozno zastavljen projekt, sicer tudi del programa Ljubljane kot svetovne prestolnice knjige, bo po napovedih prirediteljev (tiskarna TipoRenesansa s partnerji) poskušal ponuditi širok in temeljit vpogled v zgodovino tiska.

Prek petih programskih sklopov – delavnic za odrasle ter otroke, filmov, predavanj ter sklopa, imenovanega »za firbcanje«, ki vključuje otvoritveni dogodek, dražbo ali razstave – se bo festival potopil v pomemben del knjižne kulture: tiskarsko umetnost. Tiskanje s svinčnimi črkami, ki je dolga stoletja puščalo sledi na papirju ter s tem razširilo pisano besedo, so le v nekaj desetletjih izpodrinile moderne tehnologije. Namen prvega *Festivala črk* je ponovno oživiti znanja, ki so nekaj obkrožala tiskarski poklic, ter pokazati, da tudi stare tehnike odtiskovanja ne dušijo kreativnosti, temveč nasprotno, omogočajo ustvarjanje novih oblik. »Iz zgodovine želimo povleči nit v prihodnost,« o ciljih projekta spregovori oblikovalka dr. **Petra Černe Oven**. Črkarski mojstri bodo obiskovalce tako popeljali v svet razlitega črnila, črkovnih sestavljanek ter odtiskovanja z eno najmanjših še uporabnih preš.

Obsežen enomesečni program festivala se bo s črkami poigral na različne načine: od klesanja besed v kamen prek eksperimentiranja s strukturalnimi elementi črke do ustanovitve črkovne založbe. **Marko Drpić**, organizator in programski vodja festivala, opozarja predvsem na tri glavne poudarke: delavnici *Popolnoma moja knjiga* in *Povaljani plakat* ter programski sklop *Ljubilejnik*. Večdnevni niz delavnic *Popolnoma moja knjiga* bo obiskovalcem omogočil, da si v petih korakih čisto sami izdelajo svoj knjižni prvenec – najprej se bodo priučili ročne izdelave papirja, za tem okrasili inicialko, ki bo vizualno obo-



Osrednji del rekonstrukcije stare tiskarne predstavljata dva regala – črkovnjaka – polna miniaturnih svinčenih ter večjih lesenih črk. Te je stavec uporabljal za oblikovanje plakatov.

gatila besedilo, odtisnjeno iz svinčenih črk, ter ilustracije, izdelane v tehniko lesoreza, na koncu pa bodo šopu potiskanih papirjev prišli še

**Festival črk bo trajal do 8. avgusta, skoraj vse prireditve na njem, vključno z delavnicami, pa bodo v Galeriji Kresija.**

platnice. *Festival črk* razpisuje tudi natečaj za najizvirnejši plakat na temo *Erotika in tipografija*. Tri najboljše izdelke po izboru žirije bodo v petnajstih izvodih natisnili z nekajtonskih gradbenim valjarjem.

Dnevi, posvečeni *Ljubilejniku*, pa bodo desetim stripovskim mojstrom omogočili, da s tehniko visokega tiska oblikujejo kronološki pregled revije

*Stripburger*, ki letos praznuje polnoletnost. Vsak od sodelujočih avtorjev bo tako zarisal košček stripovske zgodovine ter jo odtisnil na papir. Poleg omenjenih dogodkov velja opomniti še na dve filmski predvajanja – *Helvetica* in *Obrazi črk*, kopico predavanj, ki širijo obzorja o tiskarski obrti, enotedensko razstavo, ki bo prek plakatov in projekcije na ogled postavila izdelke udeležencev delavnice *Oblikovanje črkovnih vrst* ter možnost ogleda rekonstrukcije 50 let stare tiskarne tekom celotnega festivala.

S *Festivalom črk* pa bodo organizatorji samo skušali zgraditi temelje nadaljnjim projektom, naslanjajočim se na tiskarsko dediščino. Marko Drpić skupaj z vrsto delavcev namreč goji željo, da bi stara tiskarska obrt sredi prestolnice dobila stalno prebivališče, v katerem bi lahko skozi vse leto pretekle tiskarske tehnike povezovala s sedanostjo. Če se bodo te ideje pretopile v realnost, mesto ne bo bogatejše samo za kopico muzejskih artiklov, temveč za živo zbirko, ki nagovarja k uporabi.